

Opnieuw beginnen.

EINDELJK is het dan zo ver, dat het Departement van Onderwijs en Eredienst weer contact kan zoeken met de ouders en hun kinderen in Indonesië. Het heeft lang geduurd voor we elkaar weer ontmoeten konden om onze plannen voor een nieuwe tijd uiteen te zetten, om Uw verlangens te leren kennen en om samen te denken over de opvoeding van Uw kinderen, om samen te bouwen aan de toekomst van dit land. Ja, dit land, dat zo onherkenbaar veranderd is, welks jongste ontwikkeling ons met zorg vervult en dat ons doet vrezen, dat z'n kinderen een heel wat hardere jeugd zullen hebben, dan wij hadden en dat het deel, dat 's levens dis hun toemeten zal wel eens heel karig kan zijn.

Toch zal dit blad niet in mineur geschreven worden. Onze jeugd is het beste, is voor velen vrijwel het enige, dat ze overhielden uit de jaren van uitplundering en knechtschap, welke doorgemaakt moesten worden door de volken van deze archipel. Voor zover we onze kinderen behouden mochten, zijn ze onze troost en hoop, zijn zij de band met een betere toekomst, waarin ze geloven, waarvoor ze werken met een energie, zoals wij die vroeger niet hadden en daarom geloven wij het ook: deze jeugd zal met Gods hulp uit de puinhopen van het heden een nieuwe maatschappij bouwen, waarin de tegenstellingen tussen rassen en klassen niet weer zo hard en liefdeloos zullen worden als wij, hun ouders, ze gekend hebben.

Zij onder ons, die spraken van de verloren jaren van de bezettings- en kampellende, welke onze kinderen voor hun leven geknauwd en geschaad zouden hebben, oordeelden verkeerd. De jeugd was taai, boog zich en werkte onder het harde juk. Maar de ruggen werden niet krom, alleen leniger, de spieren sterker, de wil ongebroken en de harten bleven fier en trouw.

Een sterke jeugd heeft zich ertoe gezet om een stuk kennis, kunde en wetenschap in te halen in versneld tempo. De resultaten, zowel hier als in Holland, zijn verrassend. Wij kunnen het algemeen verlangen naar versneld onderwijs ternauwernood bijhouden. Schoolgebouwen, meubelen, leermiddelen, ze kunnen niet vlug noch massaal genoeg aangemaakt worden. Maar wanneer dat deel van de taak op gang komt, dan zijn wij er nog helemaal niet. Herbouwen, herstellen, het oude weer op volle toeren doen draaien is niet genoeg. Dat begrijpt een ieder.

De nieuwe periode in de wereldgeschiedenis, waarvan wij de ontzettende geboorteweën meemaakten, vraagt

Kata pendaheoean.

KEPADA IBOE BAPA ANAK-ANAK DI INDONESIA!

ZAMAN baroe memerloekan aliran baroe, pendirian baroe dalam segala lapangan, demikian djoega dalam lapangan pendidikan anak-anak kita.

Itoelah sebabnja Departement van Onderwijs en Eredienst menerbitkan madjallah ini dengan maksoed oentoek mengetahui tjita-tjita iboe bapa terhadap kepada peladjaran dan pendidikan; oentoek memberitahoekan kepada iboe bapa pendirian Departement tentang so'al itoe; oentoek memberi kesempatan kepada kedoea belah pihak memperbintjangkan dan memikirkan so'al-so'al jang soelit, tetapi jang maha penting, karena so'al-so'al itoe mengenai anak-anak kita, harapan noesa dan bangsa kita; kepada meréka nasib Indonesia akan kita serahkan, bilamana telah tiba waktoenja.

Zaman baroe didalam sedjarah doenia memerloekan orang jang mempoenjái pendirian, jang selaras dengan toentoetan zaman, jaitoe: perhatian terhadap kepada sesama manoesia, perasaan terhadap kepada kebenaran dan keadilan, pengertian sosial jang dalam, perhatian terhadap kepada politik.

Orang-orang sematjam itoe sadjalah jang dapat diserahi pimpinan dalam pelbagai lapangan. Hanja kepada orang-orang jang insaf akan aliran zaman boléh kita pikoelkan tanggoeng djawab dalam hal peladjaran dan pendidikan anak-anak kita, bakal masjarakat pada masa depan jang dekat.

Dalam oesaha kita, djangan sekali-kali kita loepa akan kemoengkinan bahwa hidoep anak-anak kita pada kemoedian hari akan soekar sekali.

Barangkali nasibnja ta' sebaik akan nasib kita. Djangan djoega kita loepa, bahwa bagi kebanyakan diantara kita, hanja anak-anak sadjalah harta jang tinggal, harta jang ta' dirampas atau ta' dimoesnakan dalam zaman kesengsaraan jang baroe lampau. Harta jang ta' ternilai harganja itoe, haroes kita djaga dan selenggarakan sebaik-baiknja.

Anak-anak kita itoelah jang akan membentoeok soeator zaman depan jang gilang-gemilang; dengan tenaga meréka itoelah akan dibangoenkan soeatoe masjarakat baroe, soeatoe masjarakat jang berperi kemoesoesiaan, soeatoe masjarakat jang tidak mengenal perbédaan dan perselisihan diantara bangsa-bangsa dan golongan-golongan. Toehan jang Mahakoesa akan beserta meréka itoe hendaknja didalam oesahanja.

Ada diantara kita jang berpendapat bahwa zaman pendoeoekan dan pengasingan jang penoeh kemelaratan, meroesakkan hidoep anak-anak kita; waktoe itoe terboeang sadja; pendapat demikian salah benar. Anak-anak tahan penderitaan, toendoek, bekerdja berat dibawah pimpinan jang keras. Akan tetapi ketabahan meréka bertambah dan kemoean danegiatannja tidak patah, hatinja tetap setia.

nieuwe mensen met meer aandacht voor den naaste, met meer ontwikkeld rechtvaardigheidsgevoel, met dieper sociaal gevoel, meer politieke belangstelling. Het onderwijs moet hersteld worden, doch tegelijkertijd moet zijn vernieuwing worden ingezet, want er moet het een en ander veranderen. Wat dat moet zijn en hoe dat zal moeten gebeuren? ..... daarover gaan we denken, wij samen, de ouders met de onderwijzers. Daaraan o.a. zal deze uitgave dienstbaar zijn. Ze zal voorlopig tweetalig zijn. Het zwaartepunt zal sterk naar de Indonesische kant liggen. Het blad wil er zijn voor de hele jeugd van dit land. Zij, die daarvoor het woord vragen en die werkelijk iets te zeggen hebben, zijn welkom met hun vragen, plannen, raad of critiek. Het werk, dat wij hiermee beginnen, kan alleen slagen, wanneer het een samen werken, samen zoeken wordt. Het moet gedragen worden door geloof. Bij ouders en onderwijzers moet geloofd worden in de mogelijkheid en ook in de zekerheid van de komst van een nieuw Indonesië. Zij, die dat geloof missen, dienen terug te treden en voorlopig toe te zien. Zij kunnen volgen, maar niet leiden.

In ons blad wordt geen experiment ondernomen. Er wordt weer een oude taak opgenomen, maar dat gebeurt met nieuw geloof en een wijder visie. De moeilijkheden zijn vele, maar we rekenen op de medewerking van zéér velen en we bidden om de gunst van dien Enen zonder wiens zegen geen mensenwerk slaagt.

D. van der MEULEN,
fg. Directeur van O. & E.

Batavia, October 1946.

Angkatan moeda jang kecat sedang beroesaha soenggoeh-soenggoeh memperolehéh kepandaian, ketjakapan serta pengetahuan dalam waktóe jang lebih tjepat dari pada biasa. Hasilnja, baik disini, maepoen dinegeri Belanda, menta'adjoebkan kita. Hampir tidak dapat kita ikóeti keinginan oemoem oentoek pengadjaran jang dipertjepat itoe. Roemah sekolah, perkakas dan alat-alat tidak dapat diboeat sebanjak djoemlah jang diperloekan dalam waktóe jang singkat. Akan tetapi, walaupoen sekiranya kewadajiban kita jang mengenai bagian itoe dapat kita penoehi pekerdjaan kita beloem lagi sempoerna. Membangoenkan kembali, memperbaiki dan memboeat jang doeloe-doeloe berdjalan sebagaimana mestinja itoepoen beloem tjoekoep. Itoe kita semoeanja makloem.

Marilah kita pikirkan bersama-sama, bagaimana kita akan membaharoei aliran dan pendirian jang lama. Kirimkan kepada kami pertanyaan-pertanyaan, boeah pikiran dan teoeran, soepaja dimoeatkan didalam madjallah ini.

Oesaha kita akan berhasil, djikalau kita pakai selakoe pedoman: kepertjajaan kita semoea, baik iboe bapa, maepoen goeroe-goeroe, kepertjajaan akan kemoengkinan dan kepastian bahwa dalam waktóe jang singkat akan bangkit Indonésia Baroe. Barangsiapa ta' menaroech kepertjajaan itoe djangan mengharap akan diserahi tangoeng djawab dalam hal pimpinan. Baiklah meréka itoe berdiri ditepi djalan sadja, memandang dan mengamati-amati oesaha kita, boléh meréka mengikoet djedjak kita sadja.

Soekar soelit djalan jang akan ditempoeh, tetapi dengan pertolongan Toehan jang Mahakoeasa ta' dapat tidak kelak kita tiba ditempat jang kita toedjoe.

D. van der MEULEN,
fg. Directeur van O. & E.

Batavia, October 1946.

Lager Onderwijs.

MET VOERTAAL NEDERLANDS.

Het oude stelsel.

WEL veelsoortig was het voor-oorlogse lager onderwijs met Nederlands als voertaal: het Westers lager onderwijs.

Er waren niet minder dan zeven schooltypen:

- de Europese eerste lagere school,
- de Europese tweede lagere school en de daarmee gelijktijdige derde, vierde enz.,
- de Hollands-Inlandse school,
- de Hollands-Chinese school,
- de Hollands-Arabische school,
- de Schakelschool,
- de speciale (b.v. Ambonse of Depokse) school.

In het eerstgenoemde schooltype kon een leerplan gevolgd worden, waarbij een volledige beheersing van de Nederlandse taal werd aangenomen.

In het tweede schooltype werd deze beheersing ook van huis-uit mede gebracht door de leerlingen, doch niet dermate volledig en zuiver, of er moest in het leerplan ernstig met deze mindere beheersing rekening worden gehouden.

De overige schooltypen richtten zich op het aanleren van het Nederlands in de school, gingen uit van de wetenschap, dat er van huis-uit geen of zo goed als geen kennis van deze taal werd medegebracht.

De Europese lagere scholen stonden open voor alle bevolkingsgroepen; de toelatingsvoorwaarde was een dusdanige

Pembaharoean.

PERANG doenia jang kedoea meroesakkan soesoenan negara-negara sampai kepada akar-akarnja, baik dalam hal politik, baik dalam hal ekonomi, atapoen dalam hal sosial.

Boedi pekerti (moreel) ra'jatpoen djatoeh, tjoeriga-men-tjoerigai timboel.

Doenia terhampar lemas, terbaring diatas roentoehannja.

Apakah oesaha kita, soepaja anak tjoetjoe kita terpelihara dari pada nasib jang demikian?

Soeatoe ichtiar jang moetlak ialah pembaharoean. Pembaharoean dalam segala lapangan hidoep: pemerintahan, pekerdjaan, pentjaharian, pikiran dan pergaoelan.

Pembaharoean itoe oemoem diseloeroeh doenia, demikian djoega di Indonésia. Konperénsi Malino pada boelan Juli j.l. telah meletakkan dasar pembaharoean oentoek negara kita.

Moedah-moedahan pembaharoean itoe membawa Indonésia kepada tingkat jang tinggi, kedoeodoekan jang tentoe dikalangan negara-negara doenia.

Pembaharoean jang oetama, jang wadjib dioesahkan, ialah: Persatoean Negara.

Persatoean lahir dan batin. Persatoean lahir sadja rapoeh dan lemah, akan tetapi, apabila persatoean lahir itoe

disertai persatoean batin, maka persatoean itoe koekoeh dan erat.

Persatoean seroepe itoe dapat terlaksanakan dalam ben-toeik Negara Serikat Indonésia jang memberi kesempatan kepada berbagai-bagai daérah mengembangkan kemadjoean-nya menoeroet kepentingan dan keperloeanja masing-masing.

Marilah kita soenggoeh-soenggoeh beroesaha memperkoekat serta menjoeboerkan persatoean itoe.

Oentoek mentjapai maksoed itoe perloe kita perhatikan dengan teliti hal pengadjaran dan pendidikan. Boekankah pengadjaran dan pendidikan rakjat soeatoe batoe sendi pembangoenan Negara ?

Karena itoe pembaharoean pengadjaran dan pendidikanlah jang terpenting serta jang haroes diperhatikan oléh Departement Pengadjaran.

Garis-garis besar oentoek pembaharoean tsb. jang akan dioesoelkan oléh Departement ialah:

- a. satoe matjam sadja sekolah oentoek seloeroeh Negara;
- b. sekolah rendah (S.R.) terbagi atas 6 tahoen pengadjaran;
- c. anak jang diterima mendjadi moerid: siapa sadja tidak dipandang kebangsaannya;
- d. bahasa pengantar ialah bahasa Indonésia dan bahasa Belanda. Oléh karena itoe Sekolah Rendah itoe dibagi doea, sesoeai dengan bahasa pengantarnja: Sekolah Rendah (S.R.) dan Lagere School (L.S.);
- e. moerid-moerid ditempatkan kesekolah itoe menoeroet bahasa jang dipakai diroemahnja;
- f. moelai dari kelas 4 disekolah, jang bahasa pengantarnja bahasa Indonésia, diadjarkan bahasa Belanda dan sebaliknja disekolah jang bahasa Belanda bahasa pengantarnja, diadjarkan bahasa Indonésia;
- g. S.R. dan L.S. itoe sama deradjat dan sama penghargaannya dalam masjarakat Indonésia;
- h. moerid dari *Kedoea Sekolah* itoe dapat meneroeskan peladjarannya kesekolah Menengah, kesekolah vak- dan sekolah tinggi;
- i. Pendidikan goeroe oentoek kedoea sekolah itoe sematjam sadja, soepaja sama deradjatnja.

Pembaharoean pengadjaran itoe tentoe tak dapat dilangsoengkan dengan sekali goes.

Kita telah makloem, bahwa goeroe-goeroe jang diperloekan sangat banyak, dan boekan sebarang orang sadja. Karena itoe dalam masa peralihan ini tentoe kita kekoerangan goeroe. Kekoerangan itoe haroes ditjoekepkan selekas-lekasnja. Sehab itoe, oentoek sementara didirikan bermatjam-matjam pendidikan goeroe. Akan tetapi dioesahkan djoega, agar selekas-lekasnja dimoelai dengan pendidikan jang baroe, sesoeai dengan maksoed jang terseboet dalam pasal i.

beheersing van de voertaal, dat het kind inderdaad met succes het onderwijs aan een der twee typen: eerste of niet-eerste scholen, zou kunnen volgen.

De „ambtelijke” zijde van de toelating was voor niet-Europese kinderen niet zo eenvoudig: een verzoek (op zegel!), een uitvoerige vragenlijst, een toelatingsbesluit (eveneens op zegel!). Toch was er een grote aandrang om toelating. Er waren Europese scholen, vooral in de kleinere plaatsen, waar wel 70% en soms een nog groter deel der schoolbevolking uit niet-Europese leerlingen bestond.

De overige vijf schoolsoorten waren bestemd voor afzonderlijke bevolkingsgroepen, zoals uit haar namen kan blijken. Alleen bij de Schakelschool spreekt dit niet. Deze leidde abiturienten van driejarige Indonesische scholen in vijf jaar op voor verdergaand Westers onderwijs en had dus slechts Indonesische leerlingen. Het Nederlands eiste en verkreeg in al deze vijf schooltypen een doorlopende zorg. Dank zij deze en speciaal daarop ingestelde methoden werd een zeer bevredigend resultaat verkregen, zodat aflevering der leerlingen aan scholen van verdergaand onderwijs met Nederlands als voertaal geschieden kon zonder vrees, dat de vreemde taal een beletsel zou blijken voor goed succes.

Alles te samen had het Westers lager onderwijs een bonte schare te verzorgen, slechts ruim 20% behoorde tot de Europese bevolkingsgroep, van de overige kleine 80% bestond het grootste deel uit Indonesiërs, terwijl ook de Chinese leerlingen een aanzienlijk gedeelte uitmaakten.

Alle typen, behalve de schakelschool, telden zeven leerjaren.

De Brisbane-plannen.

Echter stond de tijd niet stil en wannen andere gedachten en inzichten veld.

In Brisbane wilde men breken met schooltypen naar bevolkingsgroepen. Gelijkheid en eenheid zochten ook op dit terrein naar uitdrukking en vonden haar vorm in de „algemene lagere school”, noodwendig bestaande uit twee naast elkaar staande typen, die met Indonesisch als voertaal en die met Nederlands. Voor een beter elkaar begrijpen, voor een later gemakkelijker samengaan, werd gedacht voor de Indonesische afdeling het Nederlands als leervak in de hoogste drie leerjaren in te voeren en voor de Nederlandse afdeling op dezelfde wijze lessen in de Indonesische taal.

Deze Nederlandse afdeling van de „algemene lagere school” is dus in feite de vroegere Europese school, meer speciaal de Europese niet-eerste school, waar ook reeds voor de oorlog alle bevolkingsgroepen hun kinderen heen zonden, indien deze door voldoende beheersing van het Nederlands het van-de-eerste-dag-af in die taal te geven onderwijs konden volgen. Echter moesten gezegelde verzoekschriften niet meer nodig zijn, al zal de vraag, of het onderwijs inderdaad goed gevolgd kan worden nog wel eens verschillend beantwoord worden door ouder en deskundige!

De nieuwe school zal zes leerjaren tellen.

De „herstel” lagere scholen.

Toont het herstel-onderwijs reeds enig principieel verschil met het voor-oorlogse, de grote verschillen zijn van praktische aard.

Bestemd om de leerlingen, die jaren geheel of ten dele van onderwijs verstoken bleven, ten snelste bij te werken,

moest het veelal op het oude aansluiten, wat voor een uiteraard aflopend onderwijs weinig bezwaar, maar juist groot voordeel oplevert. Werd hier reeds de gedachte aan een algemene lagere school doorgevoerd en werd één (herstel) leerplan ingevoerd voor de vroegere meer uiteenlopende schooltypen, een andere zeer principiële wijziging — die van de invoering van onderwijs in de Indonesische taal — moest noodgedwongen als regel achterwege blijven. Waar spoed en dus uiterste beperking van leerstof eerste vereisten waren, kon invoering van een nieuw vak bezwaarlijk plaats vinden, terwijl het in dit opzicht vrijwel onoplosbare personeelsvraagstuk tenslotte de doorslag gaf met een onafwijsbaar, zakelijk nuchter „niet mogelijk”. Hetgeen men in Brisbane blijkens de „richtlijnen” reeds voorzien had.

De algemene lagere herstel-school wil de leerlingen in anderhalf maal zo snel tempo als vroeger een weliswaar besnoeide, maar toch voldoende leerstof bijbrengen. De grotere rijpheid der oudere kinderen maakt dit tezamen met de wel-overwogen beperking der stof zeer wel mogelijk. Er zouden op deze wijze vier klassen nodig zijn om de leerstof van zes jaren te verwerken. Echter wordt — waar mogelijk — de voorkeur gegeven aan acht klassen van een half jaar, hetgeen juister inpassing van leerlingen op verschillend ontwikkelingspeil mogelijk maakt en bij doubleren van een klas aanzienlijk minder nadeel voor den leerling betekent. Soms vervangt een negende halfjaar-klas het vroegere zevende leerjaar, wanneer een laag peil van de topklasse dit noodzakelijk maakt.

Deze herstel-scholen zijn bestemd voor kinderen, die voor de oorlog reeds een school voor Westers lager onderwijs bezochten of er onder normale omstandigheden in 1942, 1943 of 1944 zouden zijn toegelaten.

Kunnen enkele leerlingen het snellere tempo niet volgen, dan biedt overgang naar de „normale” school uitkomst.

Voor jongelui, die te oud zijn om nog naar een lagere school verwezen te worden en die deze toch nog niet doorlopen hebben, kunnen — waar mogelijk — extra klassen, opleidend voor eindverklaring of klein-Ambtenaars-examen, gevormd worden.

De „normale” lagere scholen.

De „normale” scholen zijn bestemd voor die leerlingen, die gerekend naar hun leeftijd met hun schoolse ontwikkeling „bij” zijn of maar weinig — hoogstens één jaar — achter.

De zesjarige algemene lagere school met Indonesisch als leervak in de hoogste drie leerjaren kan hier tot haar recht komen.

Alle kinderen, die van-huis-uit voldoende het Nederlands beheersen om met vrucht het onderwijs te kunnen volgen, zijn hier welkom.

Evenals voor de herstel-scholen is ook voor de „normale” scholen een leerplan ontworpen, dat echter nog niet verschenen is en nog een laatste revisie behoeft. Daarin is een aanzienlijke vernieuwing van onderwijsmethode verwerkt en ernstig rekening gehouden met het feit, dat ook van niet voor dit schooltype opgeleide leerkrachten gebruik gemaakt zal moeten worden.

De „vernieuwing” is niet dermate bindend, dat daarop niet-ingestelde krachten met dit leerplan niet goed zouden kunnen werken. Het laat naast voldoende gebondenheid in leerstof-verdeling voldoende vrijheid in methodiek om een gelijke voortgang van de leerlingen langs nieuwe, oude of tussenwegen te verzekeren.

Demi perang habis sekolah-sekolah dihoeka kembali menoeroet atoeran lama. Ada sekolah Rakjat, ada sekolah Samboengan, ada sekolah Belanda jang diseboet: „Herstel-school”.

Semoea matjam sekolah itoe akan dihapoeskan setelah tiba saatnja.

Menoeroet keadaan banjaknja goeroe, maka dipoesat daérah atau negeri jang ramai, jang ada terdapat Sekolah Samboengan dan Sekolah Rakjat, kedoeanja disatoekan mendjadi S.R. jang 6 taioen.

Kalau tidak ada Sekolah Samboengan, Sekolah Rakjat diperloeas mendjadi S.R. jang Sempoerna.

Pada déwasa ini tentoe ada djoega tempat jang beloem menghendaki serta memerloekan S.R. 6 taioen: disana tjoe-koop S.R. 3 taioen. Akan tetapi S.R. 3 taioen itoe patoet djoega diperbaiki. Waktoe masoek jang bergilir-gilir dihapoeskan; akibatnja, haroes ditambah seorang goeroe, sehingga sekolah itoe sesoenggoch-soenggochnja berkelas tiga boeah. Peladjaran disesoaikan dengan peladjaran kelas 1, 2 dan 3 S.R. 6 taioen. Moerid S.R. 3 taioen haroes dapat meneroeskan peladjaranja kekelas 4 S.R. 6 taioen.

Kalau soedah tiba waktoenja S.R. 3 taioen itoe semoeanja dioebah mendjadi S.R. 6 taioen. Djika perloe, pada S.R. 3 taioen dapat ditambah kelas 4 oentoeck memperloeas pengadjaran.

Kedoea matjam sekolah rendah tsb., jaitoe S.R. dan L.S. diberi Sekolah landjoetan jang sama. Tentoealah Sekolah² landjoetan itoe berdoea bahasa, akan tetapi *idjazah* tidak dibéda-bédakan sedikit djoega poen. *sama deradjatnja*, jang satoe tidak melebihi jang lain dalam hal mentjahari pekerdjaan.

Achirnja, apabila moerid-moerid tammam Sekolah Mene-ngah, pengetahoeannja didalam kedoea bahasa itoe telah tinggi sehingga dapat menoentoet peladjaran dalam Sekolah Tinggi dengan mempergoenakan kedoea bahasa itoe.

Waar ook hier nog geen gelegenheid was eigen inzichten uit de betrokken groepen te vernemen, wordt daartoe thans allereerst gelegenheid gegeven. Daarnaast zal het leerplan slechts als proeve worden aangeboden, terwijl inspecteurs en personeel zal verzocht worden hun ervaringen er mee vast te leggen. Eigen verlangens inzake vernieuwing, ervaringen opgedaan met het nieuwe leerplan en dit laatste zelf, zullen een brede basis bieden om uiteindelijk te komen tot een definitieve richtingswijziging in de methodiek, waarbij het beste van elders geënt kan worden op eigen stam.

Hier wacht een taak, de besten waardig, de kleinsten ten goede komend.

„Herstel” voortgezet onderwijs.

Ook hier een anderhalf maal zo snel tempo als het vroegere en een weloverwogen beperking van de leerstof.

Ook hier oudere leerlingen, die meer dan één jaar „achter” zijn.

De voorklas — meer dan ooit nodig, waar de beheersing van het Nederlands zeer geleden heeft en deze toch vereist is om het onderwijs met vrucht te kunnen volgen — is

gehandhaafd gebleven. Echter kan — waar nodig en mogelijk — de gelegenheid geschapen worden om ook na een half jaar reeds naar de eerste klas over te gaan.

Er zijn vier halfjaar-klassen.

De differentiatie in de A-, B- en C-afdelingen heeft plaats na het eerste halfjaar.

Evenals voor het herstel-lager-onderwijs is ook voor deze herstel-scholen reeds een leerplan verschenen.

„Normaal” voortgezet onderwijs.

Deze scholen zijn voorlopig nog copieën van de vooroorlogse. Met de mogelijkheid van wijzigingen in het verdergaand onderwijs voor ogen, lijkt het niet gewenst iets te veranderen, wat later wellicht opnieuw moet worden opgebouwd.

Een leerplan voor de Bahasa Indonesia is er nog niet, al wordt er wel reeds les in dit vak gegeven, waar de omstandigheden dit toestaan.

Overigens behoeft het oude leerplan vrijwel geen wijzigingen.

Nog vele vragen.

Er zullen ongetwijfeld nog vele vragen rijzen.

Zo is de opleiding van leerkrachten — vlug, goed en

vele — een vraagstuk van de eerste orde. Plaatsgebrek dwingt over dit onderwerp — evenals over meerdere andere — te zwijgen. Slechts dit: er is ook hier niet stil gezeten.

De „Brisbane”-regering gaf reeds enkele grote lijnen. Toen kwam Malino, waar deze grote lijnen, hier en daar wat gewijzigd, besproken werden. Uiteindelijk zullen er beslissingen moeten komen, gebaseerd op het verlangen en inzicht van de volken van Indonesië, die leren wat de grijpbare mogelijkheden zijn en waar nog grenzen liggen.

Het onderwijs moet voortgang vinden; het kan niet worden stilgelegd, totdat nieuwe schema's overdacht, besproken en uitgewerkt zijn.

De juiste antwoorden zullen in gezamenlijk streven gevonden worden. De richting, waarin we moeten gaan, wordt steeds duidelijker. Doch ook de moeilijkheden op de weg tekenen zich scherper af.

We staan vóór een grote taak en we gevoelen de behoefte U, ouders en belangstellenden, naast ons te weten, helpende met Uw inzicht, meebouwende aan onderwijs en opvoeding in een land, dat een nieuw tijdperk ingaat, dat in grote mogelijkheden gelooft, en dat weet, dat hoge eisen gesteld zullen worden aan zijn kinderen.

Pengadjaran Menengah.

PENGHARGAAN IDJAZAIL.

DARI pelbagai pihak telah dikemoekekakan kepada Departement pertanyaan, betapa harga idjazah jang diserahkan kepada moerid-moerid sesoedah penjerahan Djepang.

Pertanyaan itoe dapat kami djawab seperti berikoet:

1. Moerid-moerid jang pada 1 Januari 1942 doedoek dikelas jang tertinggi pada sekolah menengah (middelbare scholen) atau pada sekolah pesemaian pengadjaran tinggi (voorbereidend hoger onderwijs) dan jang pengetahoeannja boléh dipandang tjoekoop, sehingga boléh diharapkan meréka akan memperoleh idjazah djikalau tidak terhenti peladjarannja, telah diberi idjazah daroerat jang sama harganja dengan idjazah biasa.

2. Moerid-moerid jang didalam atau diloear kamp interniran mempeladjar beberapa vak, baik dengan pimpinan atau tidak, telah diberi kesempatan menempoeh oedjian dalam vak-vak itoe didalam kamp dan — sampai pertengahan boelan Augustus 1946 — diloear kamp. Djikalau moerid-moerid loeloes dalam soeatoe kombinasi (ikatan) peladjaran jang ditentoeakan, maka moerid itoe diberi idjazah jang memberi hak kepadanja oentoeok menempoeh oedjian-oedjian di-sekolah tinggi. Oentoeok sekolah tinggi dinegeri Belanda diadakan peratoeran lain, jang diboeat oléh seboeah „Contact-commissie” dinegeri Belanda. Adapoen isi peratoeran itoe ialah:

Sekalian idjazah daroerat terseboet dalam bab 2 oléh mahagoeroe dikemoekekakan kepada Menteri Pengadjaran oentoeok diganti dengan „ministerieel diploma” (idjazah kementerian) dimana perloe dengan tjatatan dalam bahasa² apa moerid itoe tidak memboeat oedjian.

Het Middelbaar Onderwijs.

DE WAARDE DER UITGEREIKTE DIPLOMA'S.

VAN verschillende zijden werd het Departement gevraagd, wat de waarde is van de diploma's, welke na de capitulatie van Japan werden uitgereikt.

Hierop kan het volgende geantwoord worden:

1. Aan hen, die op 1 Januari 1942 in een eindexamen-klasse ener middelbare school of van een school voor voorbereidend hoger onderwijs zaten en wier vorderingen van die aard waren, dat het gerechtvaardigd was een eind-diploma uit te reiken, is een z.g. nooddiploma afgegeven. Aan dit nooddiploma zullen alle rechten verbonden worden van een normaal eindhdiploma.

2. Zij, die in of buiten de interneringskampen met of zonder leiding gestudeerd hebben in een zeker aantal vakken, zijn in genoemde kampen — en tot medio Augustus 1946 ook buiten deze kampen — in de gelegenheid gesteld examens af te leggen in de verschillende vakken, waarin zij zich bekwaamden. Wanneer in een bepaalde vakken-combinatie met voldoende succes een examen werd afgelegd, is een diploma uitgereikt, dat op de hogescholen hier te lande zonder meer recht zal geven op het afleggen van academische examens. Voor de Nederlandse universiteiten staat het iets anders, wat moge blijken uit de volgende bepalingen, opgesteld door de z.g. „Contact-commissie” in Nederland.

Alle diploma's worden door den hoogleraar aan den Minister voorgelegd ter omzetting in een ministerieel diploma, eventueel met aantekening voor de ontbrekende talen.

Voorts is aan iedere Hogeschool een commissie onder presidium van een der hoogleraren in het leven geroepen, om na te gaan, of de jongelui voldoende aanleg voor hoger onderwijs hebben. Deze Commissie zal beoordelen:

- a. of de jongelui in het bezit zijn van in Indië door bevoegde leraren afgegeven kampverklaringen. Hierbij wordt aangetekend, dat een dergelijke kampverklaring vrijstelling voor het desbetreffende examenvak geeft;
- b. of de capaciteiten van de jongelui zodanig zijn, dat zij, indien hun financiële positie hen niet in staat stelt om te studeren, voor een beurs kunnen worden aanbevolen.

Hiertoe kunnen de jongelui, die voor een studiebeurs in aanmerking wensen te komen een daartoe strekkend verzoekschrift aan den Minister van Onderwijs bij den Hoogleraar indienen.

De beoordeling van een studiebeurs zal voor de daarvoor in aanmerking komende gevallen in twee gradaties worden gegeven:

1. een aanbeveling;
2. een zeer nadrukkelijke aanbeveling.

Vervolgens worden de minimum-eisen, welke de professoren aan hun candidaten moeten stellen, als volgt bepaald:

a. Voor een studierichting, waarvoor in normale omstandigheden diploma H.B.S.-A nodig is, wordt thans geëist:

Staathuishoudkunde,
Geschiedenis,
Nederlands,
1 moderne taal direct.

(2 andere moderne talen en boekhouden op testimonium voor het candidaatsexamen).

b. Voor een studierichting, waarvoor in normale omstandigheden diploma H.B.S.-B nodig is, wordt thans geëist:

Wiskunde (algebra, meetkunde: plani- en stereometrie, gonio- en trigonometrie).

Mechanica wordt alleen geëist, voor zover behandeld bij de natuurkunde.

Natuurkunde: electriciteit en de beginselen van het licht.
Scheikunde: alleen anorganische.
Talen: Nederlands en een andere moderne taal.

(2 andere moderne talen moeten op testimonium voor het candidaatsexamen worden afgelegd).

c. Voor een studierichting, waarvoor in normale omstandigheden diploma Gymnasium A nodig is, wordt thans geëist:

Geschiedenis,
Nederlands,
Latijn of Grieks,
twee moderne talen direct.

(1 moderne taal plus 1 oude taal moeten op testimonium voor het candidaatsexamen worden afgelegd).

d. Voor een studierichting, waarvoor in normale tijden diploma Gymnasium-B nodig is, wordt thans geëist:

Latijn,
Nederlands,
Wiskunde,
een moderne taal direct.

(twee andere moderne talen op testimonium voor het candidaatsexamen).

Selandjoetnja pada tiap-tiap sekolah tinggi ada seboeah commissie jang diketoeai oléh salah seorang mahagoeroe. Kewadajiban commissie itoe ialah menjelidiki, adakah moerid itoe mempoenjai dasar ketjerdasan jang tjoeboek oentoek menoentoet pengadjaran tinggi.

Commissie itoe mempertimbangkan poela:

- a. adakah moerid itoe mempoenjai soerat keterangan jang diberikan oléh seorang goeroe jang bevoegd oentoek peladjaran jang diperoléhnya didalam kamp interniran. Keterangan jang demikian itoe memberi kebébasan oentoek peladjaran jang bersangkoetan dalam oedjian masoek sekolah tinggi;
- b. adakah ketjerdasan moerid itoe tjoeboek memberi alasan oentoek mengemoekakannja soepaja diberi beurs (oeang sokongan), apabila moerid itoe tidak membelandjai sekolahnja.

Pemoeda-pemoeda jang ingin memperoleh beurs boléh memadjoekan soerat permohonan kepada Menteri Pengadjaran dengan perantaraan mahagoeroe. Djikalau ketjerdasan moerid itoe dipandang tjoeboek, maka mahagoeroe menjampai kan pendapatnja kepada Menteri.

Adapoen pendapat itoe beroepa:

1. mempertimbangkan soepaja permintaan itoe diloeleskan;
2. mempertimbangkan atau dengan sangat soepaja permintaan itoe diloeleskan.

Selandjoetnja ada ditetapkan sjarat jang sekoerang-koerangnja jang haroes dipenoehi oléh para tjalon peladjar, jaitoe:

a. Oentoek bagian pengadjaran tinggi jang biasanja menghendaki diploma H.B.S.-A:

'ilmoe ekonomi,
sedjarah,
bahasa Belanda,

1 bahasa modern (Inggeris, Perantjis atau Djerman).

(bahasa modern jang doea lagi serta 'ilmoe memegang boekoe tjoeboek dengan soerat keterangan atau testimonium oentoek candidaatsexamen sadja).

b. Oentoek bagian pengadjaran tinggi jang biasanja menghendaki diploma H.B.S.-B:

'ilmoe pasti (aldjabar, 'ilmoe oekoer, 'ilmoe oekoer roeang, 'ilmoe oekoer soedoet dan 'ilmoe oekoer segi-tiga),
'ilmoe mékanika (hanja diharoeskan, apabila telah dipeladjar dalam peladjaran 'ilmoe 'alam),
'ilmoe 'alam (listerik serta dasar pengetahoean tentang tjahaja),

'ilmoe kimia (hanja anorganis).

bahasa (bahasa Belanda, 1 bahasa modern, 2 bahasa modern dengan testimonium oentoek candidaatsexamen).

c. Oentoek bagian pengadjaran tinggi jang biasanja menghendaki diploma Gymnasium A:

sedjarah,
bahasa Belanda,
bahasa latin atau bahasa Joenani,
2 bahasa modern.

(1 bahasa modern lagi dan 1 bahasa koeno lagi dengan testimonium oentoek candidaatsexamen).

d. Oentoek bagian pengadjaran tinggi jang biasanja menghendaki diploma Gymnasium B:

bahasa Latin,
bahasa Belanda,
'ilmoe pasti,
1 bahasa modern.

(2 bahasa modern dengan testimonium oentoek candidaatsexamen).

e. Peladjar-peladjar jang tidak memenehi sjarat-sjarat itoe akan tetapi hampir memenehinja boléh diterima di sekolah tinggi, sekolah diselidiki oléh mahagoeroe penghoeboeng (contact-hoogleraren) dan panitia jang didirikan pada tiap-tiap universiteit. Peladjar-peladjar itoe dalam waktoe jang sesingkat-singkatnja, misalnja sebeloem achir tahoen ini akan memberikan boekti, baliwa ia telah menjoesoel peladjaran-peladjaran jang beloem dioedji itoe.

3. Berhoeboeng dengan peratoeran jang membatasi hak idjazah-idjazah jang terseboet dalam bab 2 rentjana ini, maka bahan peladjaran disekolah menengah di Indonésia akan disoesoen kembali sehingga oedjian penghabisan dapat dipersamakan dengan oedjian penghabisan dinegeri Belanda. Dengan demikian idjazah sekolah menengah disini akan sempoerna kembali deradjatnja seperti sediakala.

e. Studenten, die aan deze minimale eisen niet voldoen, maar er dicht bij zijn, kunnen tot de studie worden toegelaten na de beoordeling door de Contact-Hoogleraren en de aan elke universiteit op te richten commissie. Deze studenten mogen ten genooge van deze commissie aantonen binnen korte tijd, bijv. voor het einde van dit jaar, zich voldoende in de ontbrekende vakken te hebben bekwaamd.

3. In verband met de beperkende bepalingen, welke in Nederland gesteld zijn aan de diploma's genoemd onder ten 2e, is de leerstof hier te lande weer zódanig ingericht, dat de eindexamens aan dezelfde eisen voldoen als die in Nederland, zodat aan de nieuwe einddiploma's weer dezelfde rechten verbonden zijn als aan de vroegere.

Pengadjaran tehnik dan pertoeakangan hidoep kembali.

SESOEDAH Djepang menjerah dengan segera terasalah perlouja membangoenkan kembali, pengadjaran tehnik dan pertoeakangan di Indonésia, boekan terasa oléh pihak inspectie dan para pengadjar sadja, melainkan oléh pihak moerid-moerid, iboe-hapa dan kaoem madjikan djoega. Banjak benar kesoelitan jang haroes diatasi, misalnja: kekoerangan roemah sekolah, kekoerangan goeroe, kekoerangan alat beladjar dan teroetama sekali kekoerangan perkakas (werktuigen) dan mesin.

Meskipoen demikian pada pelbagai tempat telah diboeka kembali sekolah jang doeloe dan akan didirikan poela sekolah jang baroe.

Pembaharoean pengadjaran tehnik dan pertoeakangan adalah sebagai berikoet:

a. Sekolah G.V.O.

Soepaja selekas-lekasnja dapat diperoléh toekang-toekang jang sederhana kepandaiannja, telah didirikan sekolah sekolah G.V.O. (Gespecialiseerde Vak Opleidingsscholen) jang setahoen lamanja.

G. V. O. itoe kelak akan mendjadi 3 semester lamanja (1 semester = 6 boelan) dan akan menggantikan ambachtsleergang jang dahoeloe.

Jang diterima mendjadi moerid ialah tammatan sekolah rendah jang tidak mendapat diploma.

b. Sekolah Pertoeakangan (ambachtsschool).

Sekolah ini disediakan oentoek meréka jang mempoenjajai diploma sekolah rendah jang bersifat Barat (E. L. S., H. I. S. dsb.nja) atau sekolah rendah matjam baroe jang dipersamakan deradjatnja dengan sekolah-sekolah itoe. Lama peladjarannja 5 semester. Moerid-moerid itoe akan dididik mendjadi toekang (vakman). Moerid-moerid jang ternjata koerang ketjerdasannja, pada penghabisan semester jang ke-3 boléh diberi diploma jang sama harganja dengan diploma G.V.O.

c. Sekolah Tehnik (Technische School).

Sekolah ini bertingkat doea, tingkat rendah dan tingkat tinggi (onder- dan bovenbouw).

Tingkat rendah ialah sekolah pertoeakangan jang terseboet dalam bab 6 diatas tadi. Tingkat tinggi ialah sambuengannja jang 3 semester lamanja. Sekolah Tehnik ini mendidik bakal pegawai menengah bagian rendah (lagere middelbare betrekkingen) dalam lapangan tehnik dan indoestri.

Herlevend technisch en ambachtsonderwijs.

NA de capitulatie van Japan kwam in verschillende plaatsen van Indonesië spoedig de noodzaak naar voren van het wederopbouwen van het technisch en ambachtsonderwijs, niet alleen van de zijde van de inspectie en leerkrachten, maar ook van de kant der ouders en leerlingen, en zeker niet in de laatste plaats van die der werkgevers. Moeilijkheden waren en zijn overvloedig aanwezig, doch zij zullen overwonnen moeten worden. Wij noemen slechts enkele, zoals vernielde, dan wel door andere instanties bezette schoolgebouwen, tekort aan leerkrachten, gebrek aan leermiddelen, speciaal sprekend voor dit onderwijs, dat naast de behoefte aan algemene leermiddelen, bovendien ook werktuigen en machines nodig heeft.

Toch zijn desniettegenstaande thans op Java te Batavia, Bandoeng, Soerabaja en Semarang ambachts-technische scholen in werking, terwijl op verschillende plaatsen in de buitengewesten een aanvang met de wederopbouw van vroegere en de oprichting van nieuwe scholen is gemaakt.

De vernieuwing van het technisch en ambachtsonderwijs kan in het kort als volgt samengevat worden:

a. Teneinde een spoedig beschikbaar komen van eenvoudige handwerkslieden mogelijk te maken, zijn eenjarige gespecialiseerde vakopleiding (G.V.O.)-scholen in het leven geroepen, welke naderhand in 3-semester-opleidingen worden omgezet en dan in de plaats komen van de vroegere ambachtsleergangen. Toegelaten worden jongens die de lagere school niet met goed gevolg doorlopen hebben, of die van een ander schooltype afkomstig zijn.

b. Ambachtsscholen, waar abiturienten van de nieuwe lagere scholen, welke gelijk staan met de voormalige Westers Lagere Scholen, in 5 semesters worden opgeleid tot vaklieden.

Minder begaafde leerlingen kunnen na 3 semesters een diploma krijgen, dat gelijkwaardig is aan de onder a genoemde vakopleidingen.

c. De ambachtsschool is thans tevens de onderbouw van de technische school, welker bovenbouw 3 semesters zal duren.

Deze nieuwe vierjarige technische school leidt uitsluitend op voor de lagere middelbare betrekkingen van technische en industriële aard.

d. *De Middelbare Technische School (M.T.S.)* leidt op voor de hogere middelbare technische betrekkingen, aansluitend op het Mulo-B diploma en de derde klassee H.B.S., met een cursusduur van vier jaar inclusief de practische leertijd.

Begaafde abiturienten van de technische scholen kunnen ook tot deze school worden toegelaten.

De gespecialiseerde Vakopleidingsscholen kunnen zowel het Nederlands als het Maleis als voertaal hebben.

Voor de ambachts- en technische scholen is voorshands de voertaal Nederlands, waarnaast het Maleis als leervak is opgenomen.

d. *Sekolah Teknik Menengah (Middelbare Technische School = M.T.S.)*.

Sekolah ini mendidik bakal pegawai menengah bagian tinggi serta dioentoeakkan bagi meréka jang mempoenjai diploma Mulo B atau H.B.S. 3 tahoen. Lamanja 4 tahoen, termasuk djoega waktoe oentoeak beladjar praktijk. Lepsan Sekolah Teknik jang tjerdas otaknja boléh djoega diterima mendjadi moerid.

Bahasa peladjaran pada sekolah-sekolah G.V.O. ialah bahasa Belanda atau bahasa Indonésia. Pada sekolah-sekolah jang lain itoe oentoeak sementara bahasa Belandalah bahasa pengantarnja, sedangkan bahasa Indonésia diadjarkan sebagai peladjaran biasa.

Mededelingen betreffende het Hoger Onderwijs.

1. *Studenten en toehoorders:*

Als student aan de Nood-Universiteit kan ieder worden ingeschreven, die in het bezit is van een einddiploma van dat Middelbaar Onderwijs, dat voorbereidt voor het Hoger Onderwijs. Daarnaast is de mogelijkheid geschapen, dat men ingeschreven kan worden als toehoorder.

Deze maatregel is getroffen ten behoeve van de jongelui, die zowel in- als buiten de kampen, zich door zelfstudie een zodanige mate van kennis hebben eigen gemaakt, dat van hen verwacht mag worden, dat zij de colleges met vrucht zullen kunnen volgen, terwijl erdoor wordt voorkomen, dat deze jongelui verdere tijd zouden verliezen, door zich voor te bereiden op de normale eisen van een eindexamen. Na gebleken bekwaamheid kunnen zij door de faculteit worden toegelaten tot de academische examens en zij zijn dus vanaf dat ogenblik als normale studenten te beschouwen.

Aangenomen mag worden, dat voor de jongelui uit de bevrijde gebieden er voldoende tijd is geweest om van deze gelegenheid gebruik te maken, zodat bij het nieuwe studiejaar deze tegemoetkoming niet gehandhaafd zal worden.

Een uitzondering zal gemaakt worden voor de jongelui, die nog in militaire dienst zijn of nog uit het binnenland geëvacueerd moeten worden. Te zijner tijd zullen deze gevallen individueel bekeken worden.

2. Voor onderbrenging van studenten zijn zowel in Bandoeng als in Batavia internaten ingericht. De omstandigheden te Bandoeng hebben het gevolg gehad, dat de voorzieningen in dit opzicht eerst bij het nieuwe cursusjaar bevredigend zullen zijn.

3. Door de omstandigheden kwamen vele studenten in financiële moeilijkheden te verkeren, daar zij geen contact hadden met de ouders of verzorgers, dan wel, doordat de ouders al dan niet tijdelijk hun inkomsten sterk achteruit zagen gaan. Teneinde deze moeilijkheden op te vangen, is de mogelijkheid voor deze categorie studenten geopend een voorschot aan te vragen. Deze voorschotten kunnen teruggevorderd worden, wanneer zij verkregen zijn door

Pengoemoeman tentang Pengadjaran Tinggi.

1. *Tentang peladjar biasa dan peladjar pendengar.*

Seperti telah oemoem diketahoei orang, di Betawi telah didirikan Nood-Universiteit (sekolah tinggi daroerat) jang bertjabang di Bandoeng. Nood-Universiteit itoe terboeka bagi meréka jang mempoenjai idjazah sekolah menengah jang menjelenggarakan moerid-moerid oentoeak pengadjaran tinggi.

Lain dari pada itoe pemoeda-pemoeda jang dengan beladjar sendiri didalam atau diluar kamp-interniran telah memperoleh pengetahuan jang memberi pengharapan akan dapat menoeentoet pengadjaran tinggi dengan hasil baik, dapat diterima djoega, tidak sebagai peladjar biasa, melainkan sebagai peladjar pendengar. Dengan peratoeran itoe pemoeda-pemoeda itoe ta' akan sia-sia membocang waktoe menjiapkan dirinja oentoeak menempoech oedjian penghabisan sekolah menengah.

Apabila meréka oléh faculteit, jaitoe pengeroes sekolah tinggi, dipandang tjakap, maka meréka diperkenankan ikoet menempoech academische examens (oedjian sekolah tinggi, misalnja oedjian kandidat). Moelaï dari sa'at itoe meréka dipandang sebagai peladjar biasa. Pemoeda-pemoeda jang tinggal dalam daerah jang didoedoeki oléh Serikat boléh dikatakan telah mendapat waktoe jang tjoekoop oentoeak mempergoenakan kesempatan itoe, sehingga moelaï dari tahoen pengadjaran jang akan datang ini peratoeran istimewa itoe ta' akan berlakoe lagi bagi meréka. Pemoeda² jang sekarang sedang melakoeakan kewadajiban militér, dan meréka jang beloem dibéaskan dari daerah dalam negeri akan diselidiki serta dipertimbangkan halnja seorang demi seorang.

2. Oentoeak peladjar-peladjar itoe disediakan asrama di Betawi dan di Bandoeng. Berhoeboeng dengan keadaan istimewa asrama jang di Bandoeng itoe baroe tahoen dimoeaka akan mendapat penjelenggaraan jang memoeaskan.

3. Oléh beberapa hal tidak sedikit djoemlah peladjar jang tidak mempoenjai oeang jang tjoekoop oentoeak membelandjai peladjarannja, misalnja oléh karena beloem dapat berhoeboengan dengan orang toanja atau oléh karena jang memelihara meréka itoe sementara ini terlampau koerang pendapatannja.

Agar peladjar-peladjar itoe dapat tertolong djoega, maka meréka diberi kesempatan menerima voorschot. Voorschot itoe akan diminta kembali dengan segera, djika ternjata, bahwa meréka mengemoekakan keterangan-keterangan jang tidak benar.

Pada oemoemnja pengembalian voorschot itoe akan dioeroes kemoedian hari.

Permohonan oentoeik mendapat voorschot haroes disampaikan kepada Directeur van Onderwijs en Eredienst dengan perantaraan faculteit. Voorschot hanja akan diberikan kepada peladjar-peladjar jang pada pendapat faculteit boléh diharapkan akan menjelesaikan peladjarannja dalam waktoe jang biasa ditetapkan oentoeik sekolah tinggi masing-masing.

Adapoen voorschot itoe hanjaknja / 50.— (Ned. Ind. Crt.) seboelan. Peladjar-peladjar jang diam didalam asrama hanja menerima / 15.— sadja dari oeang jang / 50.— itoe, sedangkan oeang selebihnja itoe dipandang sebagai belandja asrama.

Segala peratoeran jang terseboet dalam pasal 3 ini hanja berlakoe oentoeik sementara sadja.

4. Lain dari pada itoe ada djoega disediakan beurs oentoeik moerid-moerid jang istimewa kepandaiannja akan tetapi tidak sanggoep membelandjai peladjarannja disekolah tinggi. Beurs itoe ada doea matjam, jaitoe „college-beurs” (toendjangan oeang sekolah) dan „onderstands-beurs” (toendjangan oentoeik penghidoeopen sehari-hari), masing-masing banjaknja / 25.— seboelan.

Permohonan oentoeik mendapat beurs haroes disampaikan kepada Directeur van Onderwijs en Eredienst dengan lampiran seboeah „Keterangan tidak mampoe” (bewijs van onvermogen).

5. Anak orang-orang evacué mendapat pertolongan dinegeri Belanda beroepa beurs oentoeik sekolah tinggi dan sekolah-sekolah lainnja. Meréka jang anaknja ada dinegeri Belanda boléh meminta keterangan lebih landjoet kepada „Stichting Onderwijs aan Grepatrieerden”, Willemsstraat 26, Den Haag. Pemberian beurs itoe ditetapkan dinegeri Belanda.

6. Dari hal studiebeurs oentoeik beladjar kenegeri Belanda.

Seperti jang telah dioemoemkan didalam conferentie di Malino, pemerintah bermaksoed hendak menjediakan beurs oentoeik pemoeda-pemoeda di Indonésia jang ingin beladjar kenegeri Belanda. Tentang maksoed itoe sekarang dapat dipermakloemkan kepoetoesan-kepoetoesan seperti dibawah ini :

- a. Djoemlah peladjar jang akan dikirimkan kenegeri Belanda didoega akan kira-kira 150 orang.
- b. Dinegeri Belanda meréka akan mendapat toendjangan / 125.— seboelan.
- c. Selama perdjalanann meréka mendapat hak-hak istimewa jang sama dengan kaoem évacué. Pada waktoe berangkat meréka diberi oeang / 50.— oléh kommandan transport. Di Suez meréka akan menerima seboengkoes pakaian dan setiba dinegeri Belanda akan menerima poela seboengkoes tjita (linnenpakket), jang isinja masing-masing berharga lebih koerang / 100.—.
- d. Dinegeri Belanda meréka mendapat oeang / 100.— oentoeik keperloean-keperloean jang pertama.
- e. Oentoeik belandja pembeli boekoe dan alat-alat peladjar-peladjar haroes beroeroesan dengan Ministerie van Overzeese Gebiedsdelen di Den Haag, jang akan moetoeskan:
  1. berapa oeang jang diperloekan oentoeik membeli boekoe dan alat-alat itoe;
  2. alat-alat itoe semoeanja akan mendjadi milik peladjar atau sebagian sadja.
- f. Biaja perdjalanann ditetapkan / 750.— djikalau dengan kapal dan / 1500.— djikalau dengan mesin terbang.

onjuiste opgaven. Wat de overige voorschotten betreft, zal de terugbetaling nader geregeld worden.

De voorschotten moeten bij den Directeur van Onderwijs en Eredienst worden aangevraagd door tussenkomst van de faculteit en kunnen verleend worden aan alle studenten, van wie de faculteit meent, dat zij in normale tijd zullen afstuderen.

Het bedrag der voorschotten is gesteld op / 50.— Ned.-Ind. Crt. per maand. Studenten, die in het internaat wonen, krijgen hiervan / 15.— in handen, terwijl het verdere bedrag als internaatkosten wordt opgevat. Voor hen is het internaat verder kosteloos. De in dit punt bedoelde maatregel is tijdelijk.

4. Daarnaast blijft de mogelijkheid bestaan beurzen aan te vragen. Dit zijn collegebeurzen en beurzen voor onderstand. Het bedrag van elk is / 25.— per maand. De beurzen zijn bestemd voor leerlingen met bijzondere aanleg, die niet in staat zijn de studie te bekostigen. De aanvraag moet worden ingediend bij den Directeur van O. & E. Daarbij dient overgelegd te worden een bewijs van onvermogen.

5. Aan kinderen van geëvacueerden is in Nederland steun verleend en zijn beurzen beschikbaar gesteld, zowel voor het Hoger Onderwijs als voor andere onderwijsinrichtingen. Ouders, waarvan de kinderen in Nederland vertoeven, kunnen zich om inlichtingen wenden tot de Stichting Onderwijs aan Grepatrieerden, Willemsstraat 26, Den Haag. De beurzen worden in Nederland toegewezen.

6. Over de beurzen, welke de Regering onlangs verleend heeft aan jongelui, die in Nederland gaan studeren, kan het volgende worden medegedeeld:

- a. Het aantal uit te zenden studenten zal vermoedelijk ongeveer 150 bedragen.
- b. De candidaten krijgen in Nederland een toelage van / 125.— per maand.
- c. Tijdens de reis naar Nederland genieten zij dezelfde voorrechten als de évacué's. Bij het begin der reis ontvangen zij van den transportcommandant / 50.—. In Suez ontvangen zij een kledingpakket, waarvan de waarde gefixeerd is op / 100.— en bij aankomst in Nederland een zg. linnenpakket, waarvan de waarde eveneens gefixeerd is op / 100.—.
- d. In Nederland ontvangen zij / 100.— voor eerste uitgaven.
- e. Voor het aanschaffen van boeken en instrumentarium kunnen zij zich wenden tot het Ministerie van Overzeese Gebiedsdelen te Den Haag, dat beslist in hoeverre de aankoop noodzakelijk is en tevens bepaalt of alles dan wel een gedeelte van het instrumentarium het persoonlijk eigendom van den student zal worden.
- f. De kosten van overtocht zijn gefixeerd op / 750.— indien deze per schip plaats heeft en / 1500.— indien per vliegtuig gereisd wordt.

- g. Alle kosten aan den uitgezonden candidaat besteed zullen als voorschot beschouwd worden, indien zou blijken, dat de uitzending verkregen is op grond van onjuiste opgave van de vooropleiding en/of van de financiële positie der ouders. Dit voorschot is dan ineens opvorderbaar.
- h. Bij mislukken der studie door onwil zal het bestede bedrag eveneens als voorschot gelden en zal dit teruggevorderd worden volgens nader door dit Departement te stellen regels.
- i. Het Ministerie van Overzeese Gebiedsdelen kan een uitgezonden candidaat bij gebleken ongeschiktheid de studie doen onderbreken. De candidaat mag dan op 's Lands kosten terugkeren naar Indonesië.
- j. Alle candidaten moeten zich na aankomst in Nederland melden bij het Ministerie van Overzeese Gebiedsdelen in Den Haag, voor het ontvangen van verdere aanwijzingen en instructie's.

7. Selectie der candidaten:

Het aantal aanvragen overtrof de 400, zodat enige selectie moest worden toegepast. Bovendien komen nog vertraagde aanvragen binnen, zowel uit de Buitengewesten als uit het binnenland van Java. Indien de aanvraag door gerechtvaardigde redenen vertraagd is, zal deze alsnog in beschouwing genomen worden. Met het oog op het grote aantal aanvragen kwamen van de medici slechts in aanmerking zij, die reeds doctoralexamen aflegden; voor wat de studie aan de Technische Hoge School te Delft betreft, zij die reeds 1 of meer jaren in Bandoeng studeerden. Verder is gelet op de toekomstige behoeften van het land. De verdeling van de thans reeds uitgezochte candidaten over de diverse bevolkingsgroepen is als volgt:

Europeanen: 30, Chinezen: 56, Indonesiërs: 64.

8. Studiebeurzen voor volgende jaren:

In verband met de vele verzoeken, welke thans reeds het Departement bereiken, waarin gevraagd wordt, of ook het volgend jaar de Regering beurzen beschikbaar zal stellen, moet worden medegedeeld, dat hierover nog niets bekend is.

9. Naar Nederland vertrekkende studenten (niet Beursstudenten).

Studenten, die naar Nederland willen vertrekken, teneinde daar te lande de universitaire studie te voltooien, moeten te voren hun financiële aangelegenheden op zodanige wijze regelen, dat zekerheid bestaat, dat zij in Nederland niet tot de armlastigen zullen behoren. Zij dienen daarom op een bank een bedrag te storten, dat voldoende is om gedurende 1 jaar in hun levensonderhoud in Nederland te voorzien. De bank krijgt slechts de vergunning van het Nederlands-Indische Deviezen Instituut ten laste van deze rekening een delegatie naar Nederland over te maken, indien de a.s. student een verklaring overlegt, waaruit blijkt, dat het Departement van O. & E. geen bezwaren heeft tegen zijn vertrek naar Nederland. Voor het verkrijgen van deze verklaringen moeten de studenten zich wenden tot de Afd. A van het Departement van Onderwijs en Eredienst.

De studenten, die in het genot zijn gesteld van een studiebeurs vallen buiten deze bepaling.

- g. Segala ongkos mengirimkan peladjar kenegeri Belanda akan dipandang sebagai voorschot, apabila ternyata, bahwa peladjar itoe dikirimkan atas keterangan dan alasan-alasan jang tidak benar, baik jang mengenai peladjaran jang telah ditoeentoenja, baik jang mengenai kemampoean orang toeanja. Voorschot itoe dapat diminta kembali dengan segera.
- h. Demikian djoega oeang itoe akan dipandang sebagai voorschot, apabila peladjaran dinegeri Belanda kelak ternyata tidak berhasil, jang disebabkan oleh karena peladjar itoe enggan beladjar. Voorschot itoe poen akan diminta kembali poela menoeroet peratoeran pemoe-ngoetan kembali jang akan ditetapkan.
- i. Ministerie van Overzeese Gebiedsdelen berhak menjoe-roeh peladjar menghentikan peladjarannja djikalau kemoedian ternyata, bahwa peladjar itoe terang tidak ada mempenjai ketjerdasan oentoek menoentoet pengadjaran tinggi. Dalam hal demikian peladjar itoe akan dikirimkan kembali ke Indonésia dengan ongkos peme-rintah.
- j. Setiba dinegeri Belanda sekalian peladjar itoe haroes menghadap Ministerie van Overzeese Gebiedsdelen oentoek menerima petoendjoek dan instroeksi jang lebih landjoet.

7. Bagaimana tjaranja memilih kandidat.

Permintaan jang masoek soedah lebih dari 400. Oleh sebab itoe perloelah diadakan saringan (selectie). Lagi poela masih djoega datang permintaan jang terlambat, jaitoe dari seberang dan dari daerah „dalam“. Kalau permintaan jang terlambat itoe disebabkan oleh alasan jang lajak maka permintaan itoe akan dipertimbangkan djoega. Oleh sebab permintaan oentoek bagian tabih banjak sekali, maka ditetapkan, bahwa jang akan dipilih hanjalah meréka jang soedah menempoeh doctoralexamen. Demikian djoega oentoek bagian tehnik jang diambil hanjalah meréka jang soedah setahoen atau doea tahoen beladjar di Bandoeng. Selandjoetnja dalam menjarang tjalon-tjalon itoe selaloe diperhatikan bagian-bagian sekolah tinggi mana atau pegawai-pegawai tinggi mana jang akan diperloekkan sekali pada kemoedian hari. Jang sekarang soedah dipilih ialah 150 orang, terbagi atas: bangsa Indonésia 64 orang, bangsa Belanda 30 orang, bangsa Tionghoa 56 orang.

8. Studiebeurs oentoek tahoen-tahoen jang akan datang.

Berhoeboeng dengan pertanyaan jang atjap kali disampaikan kepada Departement, adakah pemerintah bermaksod menjediakan beurs djoega oentoek tahoen jang akan datang, dengan ini diberitahoekan, bahwa tentang hal itoe beloem ada ketetapan apa-apa.

9. Peladjar-peladjar jang pergi kenegeri Belanda tidak dengan beurs.

Peladjar-peladjar jang hendak pergi kenegeri Belanda oentoek melandjoetkan peladjarannja, haroes mengindahkan hal-hal jang dibawah ini:

1. Sebeloem berangkat meréka haroes mengatoer segala oeroesan keoeangannja, sehingga dapat diketahoei dengan pasti bahwa dinegeri Belanda meréka tidak akan menjadi beban masjarakat.
2. Oleh sebab itoe meréka haroes menjerahkan oeang kepada salah soeatoe kantor bank sedjoemlah jang diperloekkan oentoek hidoep dinegeri Belanda selama setahoen.
3. Kantor bank itoe akan mendapat izin dari Nederlands-Indische Deviezen Instituut oentoek membajarkan oeang itoe dinegeri Belanda, kalau peladjar memperlihatkan soerat keterangan jang menjatakan bahwa pada pihak Departement van Onderwijs en Eredienst tidak ada keberatan peladjar itoe akan pergi kenegeri Belanda.
4. Soerat keterangan itoe haroes diminta kepada Afd. A Departement van O. & E.

Peratoeran pasal 9 ini tidak berlakoe bagi peladjar-peladjar jang mendapat studiebeurs.

Jeugdwerk dan jeugdzorg.

PEPERANGAN yang baroe berachir, dan teristiméwa pendoedoekan Djepang telah menimboelkan 'akibat-akibat yang boeroek oentoek anak-anak di Indonésia, boekan hanja terhadap kepada pengadjaran sadja, tetapi djoega terhadap kepada batin dan djiwa meréka itoe. Oléh sebab itoe perhatian kita djanganlah kita toedjoekan kepada pengadjaran belaka, tetapi djoega kepada pelbagai oesaha yang lain qentoek anak-anak kita, teroetama kepada oesaha pembasmian dan pengikisan segala pengaroeh Djepang yang bersifat fascist dan yang telah meroesakkan lahir dan batin meréka itoe.

Disana-sini oesaha seperti itoe dipoesatkan disekolah dan tampak poela kembali oesaha dikalangan pemoeda diloear sekolah (buitenschools jeugdwerk) yang dahoeloe dimoelal dan dilangsoengkan dengan tenaga baroe. Disamping itoe oesaha oemoem dikalangan pemoeda dan pergerakan pemoeda yang bébas (algemeen jeugdwerk en vrije jeugdbeweging) diselenggarakan atau disokong oléh pelbagai badan, dengan atau tidak dengan bantoean para pengadjar.

Oentoek oesaha pemoeda itoe akan diangkat seorang pegawai yang dapat memberikan segala tenanganja kepada pekerdjaan yang penting itoe. Pegawai itoe akan beroesaha soepaja oemoem mengetahoei pekerdjaan itoe serta memberi nasihat, penerangan dan bantoean sedapat-dapatnja. Dalam nomor j.a.d. akan kami moeatkan pemberitahoean lebih landjoet tentang hal itoe.

Oesaha pemoeda dan pergerakan pemoeda ditoedjoekan kepada anak-anak yang biasa, yang hidoep didalam soesana yang biasa, sedangkan pemeliharaan pemoeda (Jeugdzorg) mengenai anak-anak yang terlantar jaitoe anak-anak piatoe, anak-anak yang tidak mendapat pemeliharaan yang baik, anak-anak yang terganggu lahir dan batinnja, anak-anak yang soekar dididik, yang sesat didjalan pendidikan, anak-anak yang berichtilaf badan dan rohaninja.

Oentoek memberi pimpinan oemoem dalam pekerdjaan itoe telah dibentoei Kantor oeroesan pemeliharaan pemoeda (Bureau Jeugdzorg) pada Departement van Justitie bagian sosial. Jang memimpin pekerdjaan itoe ialah seorang Inspecteur pengadjaran yang dibantoei kepada Departement terseboet.

Oentoek pekerdjaan itoe dalam pelbagai daérah telah diadakan organisasi pemeliharaan pemoeda dan korespondén-korespondén.

Sekarang telah ada organisasi dan korespondén seperti itoe ditempat-tempat yang berikoet: Airmadidi (Minahassa), Balikpapan, Bandjarmasin, Mataram (Lombok), Padang, Pangkalpinang (Banka), Den Pasar (Bali), Samarinda, Tjimahi dan Tomohon (Minahassa).

Kantor-kantor tjabang didaérah telah diboeka di Ambon, Bandoeng, Betawi, Bogor, Makassar, Medan, Palembang, Semarang dan Soerabaja.

Dikota-kota besar badan-badan Jeugdzorg itoe dibantoe oléh madjelis penasihat (adviescolleges) ja'ni: panitia pemeliharaan pemoeda (jeugdzorgcomité) dan déwan pemeliharaan pemoeda (raden voor jeugdzorg).

Soesoenan pekerdjaan Jeugdzorg adalah seperti berikoet:

1. Mendaftarkan (registratie) anak-anak jatim-piatoe, anak-anak piatoe dan anak-anak beloem déwasa yang ta' mendapat penjelenggaraan (onverzorgde minderjarigen); djikalau perloe anak-anak itoe disingkirkan (evacuatie) atau dipersatoekan dengan keloeorganja (gezinshereniging) di Indonésia, atau dinegeri Belanda.
2. Mendirikan dan ikoet mengoeroes pelbagai matjam roemah penoempangan bagi anak-anak (jeugdtehuizen), misalnja: roemah piatoe (weeshuizen), tempat mengasoeh kanak-kanak (kinderbewaarplaats, crèches), kamp tempat anak-anak dibiasakan bekerdja (jeugdwerk).

Jeugdwerk en jeugdzorg.

NIET alleen het onderwijs, ook allerlei ander werk ten behoeve van de jeugd heeft onze belangstelling. Hier en daar groepeert sich dit om de school en zien wij het buitenschools jeugdwerk in verjongde vorm herleven. Daarnaast wordt ook het algemene jeugdwerk en de vrije jeugdbeweging door verschillende instanties ter hand genomen of gestimuleerd, al of niet in samenwerking met onderwijskrachten. Het grote belang van al deze arbeid is zeker wel hierin gelegen, dat de dé-japanisering der jeugd daardoor doelbewust ter hand kan worden genomen. Het ligt in de bedoeling iemand voor dit jeugdwerk vrij te maken, zodat hij zich daar dan geheel aan kan wijden, b.v. door bekendheid aan het werk te geven, waar mogelijk van raad en voorlichting te dienen of metterdaad te helpen. In een volgend nummer hopen wij U iets meer hierover te kunnen mededelen.

Richten het jeugdwerk en de jeugdbeweging zich op de in min of meer normale omstandigheden verkerende jeugd, de jeugdzorg betreft de jeugd in nood: wezen en tijdelijk onverzorgde kinderen, verwaarloosde, moreel of maatschappelijk bedreigde kinderen, moeilijke en ontspoorde kinderen, lichamelijk of geestelijk afwijkende kinderen.

Teneinde algemene leiding aan dit werk te kunnen geven is het bureau Jeugdzorg bij de Afd. Sociale Zaken van het Departement van Justitie opgericht. Een onzer inspecterende ambtenaren is ter beschikking van het Departement van Justitie gesteld en met de leiding belast.

Voor het meer feitelijke werk zijn plaatselijke Jeugdzorg-organisaties opgericht of Jeugdzorg-correspondenten aangeesteld. Correspondentschappen bestaan thans te Airmadidi (Minahassa), Balikpapan, Bandjermasin, Mataram (Lombok), Padang, Pangkalpinang (Banka), Den Pasar (Bali), Samarinda, Tjimahi en Tomohon (Minahassa), plaatselijke bureau's te Ambon, Bandoeng, Batavia, Buitenzorg, Makassar, Medan, Palembang, Semarang en Soerabaja. Deze Jeugdzorgorganen worden op de grotere plaatsen bijgestaan door adviescolleges: jeugdzorgcomité's of raden voor jeugdzorg.

Wat de arbeid omvat? In het kort gezegd het volgende:

1. Registratie van wezen, halfwezen en onverzorgde minderjarigen, zo nodig evacuatie en/of gezinshereniging, zowel binnen Indonesië als naar Nederland.
2. Oprichting van en diverse bemoeiingen met verschillende soorten jeugdtehuizen: weeshuizen, crèches, jeugdwerkkampen, open en gesloten tehuizen en tehuizen met beperkte vrijheid, tehuizen voor ongehuwde

moeders, jongenstehuizen (boy's mess), jeugdhôtels of onder wat voor naam dergelijke inrichtingen nodig zijn.

Reeds is een begin gemaakt met hulp aan blinde en doofstomme kinderen, terwijl een eerste tehuis voor achterlijke kinderen vermoedelijk binnenkort geopend zal worden.

3. Het geven van adviezen en brengen van huisbezoek aan hulpzoekenden door sociale werk(st)ers.

Er is een grote behoefte aan toegewijde krachten. Reeds is te Batavia een begin gemaakt met een nog zeer eenvoudige opleiding tot sociaal werk(st)er.

Nieuwe gegadigden hiervoor zijn hartelijk welkom.

Veel zou nog over Jeugdzorg te vertellen zijn. We hopen hier een andere keer op terug te kunnen komen. Wie meer wil weten over het werk kan zich wenden tot de plaatselijke jeugdzorg-instanties of, zo deze niet in staat zijn de gewenste inlichtingen te geven, tot het Departement van Justitie, Afd. Sociale Zaken, Jeugdzorg, Poolweg 17, Batavia (telf. Djakarta 5137).

kampen), roemah penoempangan jang terboeka atau tertoeoep (open en gesloten tehuizen), roemah penoempangan dengan kebèbasan jang terbatas (tehuizen met beperkte vrijheid), asrama bagi iboe-iboe jang tidak kawin, asrama anak-anak laki-laki (jongenstehuizen), tempat-tempat penginapan anak-anak (jeugdhôtels) dan sebagainya. Orang telah memoelai memberi pertolongan kepada anak-anak boeta dan bisoe. Tidak lama lagi akan ada roemah jang pertama oentoeok anak-anak jang bantoet pikirannja (achterlijke kinderen).

3. Pemberian nasihat dan koendjoengan kepada orang-orang jang memerloekan pertolongan olèh pekerdja² sosial (sociale werk(st)ers).

Jang sangat kami perloekan ialah orang-orang jang soedi mentjoerahkan segala tenanganja kepada oesaha itoe. Di Betawi telah didirikan seboeah cursus jang masih sederhans sekali oentoeok pekerdja-pekerdja sosial. Cursus itoe masih teroes menerima moerid.

Masih banjak lagi jang hendak kami tjeriterakan tentang Jeugdzorg. Dalam nomor-nomor jang akan terbit kami mengharap akan mendapat kesempatan menoelis sepatah doea patah kata lagi tentang hal itoe.

Siapa jang hendak mengetahoei lebih landjoet tentang pekerdjaan Jeugdwerk dan Jeugdzorg dipersilakan minta keterangan kepada badan-badan Jeugdzorg daérah (plaatselijke jeugdorganisaties). Dan djikalau badan-badan itoe tiada sempat memberi keterangan-keterangan jang dikehendaki, silakanlah berooesan dengan Departement van Justitie, bagian Sociale Zaken, Jeugdzorg, Poolweg 17, Betawi (telf. Djk. 5137).

Vragenrubriek.

L. H. K. te S. Ik behoer tot diegenen aan wien een z.g. Malino-studiebeurs is toegewezen. Kan ik mijn gezin meenemen naar Holland? Is het ook bekend of ik na het beëindigen van mijn studie, gedurende een zeker aantal jaren verplicht ben in Gouvernementsdienst te blijven? Kan ik na mijn studie in Nederland ook nog in het buitenland verder studeren?

Antwoord:

- a. Uw gezin kan niet op Gouvernementskosten meereizen.
- b. Aan de studiebeurzen zijn dergelijke voorwaarden, al door U genoemd niet verbonden.
- c. Voor studie in het buitenland worden momenteel geen deviezen beschikbaar gesteld; hoe dit in de toekomst zal zijn, valt thans niet te zeggen.

Nooddiploma's.

C. O. te M. De z.g. nooddiploma's worden alleen afgegeven door het Departement van Onderwijs en Eredienst te Batavia, nadat zo goed mogelijk gecontroleerd is of de betrokkene inderdaad rechten kan doen gelden. Zij worden verstrekt aan de leerlingen van de examen (hoogste) klassen van het cursusjaar 1941/1942 van Gouvernements-, gesubsidieerde-of gelijkwaardig verklaarde onderwijsinstellingen.

P.T.T.-opleidingen.

J. C. B. te Bdg. Zijn er opleidingen geopend voor be-trekkingen bij de P.T.T.?

PENTING!

Adakah barangkali sesoeatoe perkara tentang pengadjaran dan pendidikan atau tentang penerangan perihal beladjar jang masih mendjadi masaalah atau teka-teki bagi Toean?

Departement Pengadjaran dan Ibadat bagian Penerangan di Waterloo Plein Oost 2 barangkali dapat menolong Toean memetjahkan so'al itoe.

Antwoord:

Naar wij vernemen zal de P.T.T. zeer binnenkort beginnen met een opleiding voor postklerken (radio-telegrafisten). Voor toelating wordt geëist het klein-ambtenaars diploma (eind lagere school).

Voorts is het de bedoeling om ook een opleiding voor radiomonteur te openen. Eis: diploma ambachtsschool, terwijl voor 1947 op het programma staat een opleiding voor opzichter; toelatingeis: K.W.S.-diploma, electrotechnische afd.

U kunt er van op aan, dat er nog wel oproepingën in de dagbladen verschijnen, als de plannen verwezenlijkt worden.

ZIJN ER VOOR U PROBLEMEN OP HET GEBIED VAN ONDERWIJS EN OPVOEDING, STUDIE-VOORLICHTING e.d.?

De Afdeling Voorlichting van het Departement van Onderwijs en Eredienst te Batavia (Waterloo Plein O. 2), kan U misschien helpen ze op te lossen.

E.G.M.D. (Kolff & Co.) — 75.000 ex.

moeders, jongenstehuizen (boy's mess), jeugdhôtels of onder wat voor naam dergelijke inrichtingen nodig zijn.

Reeds is een begin gemaakt met hulp aan blinde en doofstomme kinderen, terwijl een eerste tehuis voor achterlijke kinderen vermoedelijk binnenkort geopend zal worden.

3. Het geven van adviezen en brengen van huisbezoek aan hulpzoekenden door sociale werk(st)ers.

Er is een grote behoefte aan toegewijde krachten. Reeds is te Batavia een begin gemaakt met een nog zeer eenvoudige opleiding tot sociaal werk(st)er.

Nieuwe gegadigden hiervoor zijn hartelijk welkom.

Veel zou nog over Jeugdzorg te vertellen zijn. We hopen hier een andere keer op terug te kunnen komen. Wie meer wil weten over het werk kan zich wenden tot de plaatselijke jeugdzorg-instanties of, zo deze niet in staat zijn de gewenste inlichtingen te geven, tot het Departement van Justitie, Afd. Sociale Zaken, Jeugdzorg, Poolweg 17, Batavia (telf. Djakarta 5137).

kampen), roemah penoempangan jang terboeka atau tertoeoep (open en gesloten tehuizen), roemah penoempangan dengan kebebasan jang terbatas (tehuizen met beperkte vrijheid), asrama bagi iboe-iboe jang tidak kawin, asrama anak-anak laki-laki (jongenstehuizen), tempat-tempat penginapan anak-anak (jeugdhôtels) dan sebagainya. Orang telah memoelai memberi pertolongan kepada anak-anak boeta dan bisoe. Tidak lama lagi akan ada roemah jang pertama oentoeek anak-anak jang bantoet pikirannya (achterlijke kinderen).

3. Pemberian nasihat dan koendjoengan kepada orang-orang jang memerloekan pertolongan oléh pekerdja² sosial (sociale werk(st)ers).

Jang sangat kami perloekan ialah orang-orang jang soedi mentjoerahkan segala tenaganja kepada oesaha itoe. Di Betawi telah didirikan seboeah cursus jang masih sederhana sekali oentoeek pekerdja-pekerdja sosial. Cursus itoe masih toeres menerima moerid.

Masih banjak lagi jang hendak kami tjeriterakan tentang Jeugdzorg. Dalam nomor-nomor jang akan terbit kami mengharap akan mendapat kesempatan menoelis sepatah doea patah kata lagi tentang hal itoe.

Siapa jang hendak mengetahoei lebih landjoet tentang pekerdjaan Jeugdwerk dan Jeugdzorg dipersilakan minta keterangan kepada badan-badan Jeugdzorg daérah (plaatselijke jeugdorganisaties). Dan djikalau badan-badan itoe tiada sempat memberi keterangan-keterangan jang dikehendaki, silakanlah beroeroesan dengan Departement van Justitie, bagian Sociale Zaken, Jeugdzorg, Poolweg 17, Betawi (telf. Djk. 5137).

Vragenrubriek.

PENTING!

L. H. K. te S. Ik behoer tot diegenen aan wien een z.g. Malino-studiebeurs is toegewezen. Kan ik mijn gezin meenemen naar Holland? Is het ook bekend of ik na het beëindigen van mijn studie, gedurende een zeker aantal jaren verplicht ben in Gouvernementsdienst te blijven? Kan ik na mijn studie in Nederland ook nog in het buitenland verder studeren?

Antwoord:

- Uw gezin kan niet op Gouvernementskosten meereizen.
- Aan de studiebeurzen zijn dergelijke voorwaarden, als door U genoemd niet verbonden.
- Voor studie in het buitenland worden momenteel geen deviezen beschikbaar gesteld; hoe dit in de toekomst zal zijn, valt thans niet te zeggen.

Nooddiploma's.

C. O. te M. De z.g. nooddiploma's worden alleen afgegeven door het Departement van Onderwijs en Eredienst te Batavia, nadat zo goed mogelijk gecontroleerd is of de betrokkene inderdaad rechten kan doen gelden. Zij worden verstrekt aan de leerlingen van de examen (hoogste) klassen van het cursusjaar 1941/1942 van Gouvernements-, gesubsidieerde-of gelijkwaardig verklaarde onderwijsinstellingen.

P.T.T.-opleidingen.

J. C. B. te Bdg. Zijn er opleidingen geopend voor be-trekkingen bij de P.T.T.?

Adakah barangkali sesoeatoe perkara, tentang pengadjaran dan pendidikan atau tentang penerangan perihal beladjar jang masih mendjadi masalah atau teka-teki bagi Toean?

Departement Pengadjaran dan Ibadat bagian Penerangan di Waterloo Plein Oost 2 barangkali dapat menolong Toean memetjahkan so'al itoe.

Antwoord:

Naar wij vernemen zal de P.T.T. zeer binnenkort beginnen met een opleiding voor postklerken (radio-telegrafisten). Voor toelating wordt geëist het klein-ambtenaars diploma (eind lagere school).

Voorts is het de bedoeling om ook een opleiding voor radiomonteur te openen. Eis: diploma ambachtsschool, terwijl voor 1947 op het programma staat een opleiding voor opzichter; toelatingseis: K.W.S.-diploma, electrotechnische afd.

U kunt er van op aan, dat er nog wel oproepingen in de dagbladen verschijnen, als de plannen verwezenlijkt worden.

ZIJN ER VOOR U PROBLEMEN OP HET GEBIED VAN ONDERWIJS EN OPVOEDING, STUDIE-VOORLICHTING e.d.?

De Afdeling Voorlichting van het Departement van Onderwijs en Eredienst te Batavia (Waterloo Plein O. 2), kan U misschien helpen ze op te lossen.

E.G.M.D. (Kolff & Co.) — 75.000 ex.